

Перевірка домашнього завдання

Історичний диктант

1. Наука, що вивчає минуле за речовими історичними джерелами
2. Якому археологу належить відкриття трипільської культури
3. Головне заняття трипільців
4. Установа, у якій зберігають і вивчають різноманітні пам'ятки минулих часів
5. Територія, на якій розташовується комплекс пам'яток історії та культури, яка охороняється державою

Перевірка домашнього завдання

Історичний диктант

5. До якого століття відносять дати: **988 рік, 1654 рік, 1901 рік.**
6. Як називається ц наука, що вивчає історію письма, матеріал та знаряддя письма, способи оздоблення рукописних книг
7. Кого називають «Батько української історії»
8. Як називається наука, яка вивчає способи обчислення часу
9. До якого виду історичних джерел належать літописи

Перевірка домашнього завдання

Історичний диктант

1. Наука, що вивчає минуле за речовими історичними джерелами — **археологія**
2. Якому археологу належить відкриття трипільської культури
В. Хвойку
3. Головне заняття трипільців - **землеробство**
4. Установа, у якій зберігають і вивчають різноманітні пам'ятки минулих часів — **музей**
5. Територія, на якій розташовується комплекс пам'яток історії та культури, яка охороняється державою — **історичний заповідник**
6. До якого століття відносять дати: **988 рік - X ст., 1654 рік - XVII ст., 1901 рік - XX ст..**
7. Як називається ц наука, що вивчає історію письма, матеріал та знаряддя письма, способи оздоблення рукописних книг — **палеографія**
8. Кого називають «Батько української історії» - **М. Грушевський**
9. Як називається наука, яка вивчає способи обчислення часу — **хронологія**
10. До якого виду історичних джерел належать літописи — **писемні.**

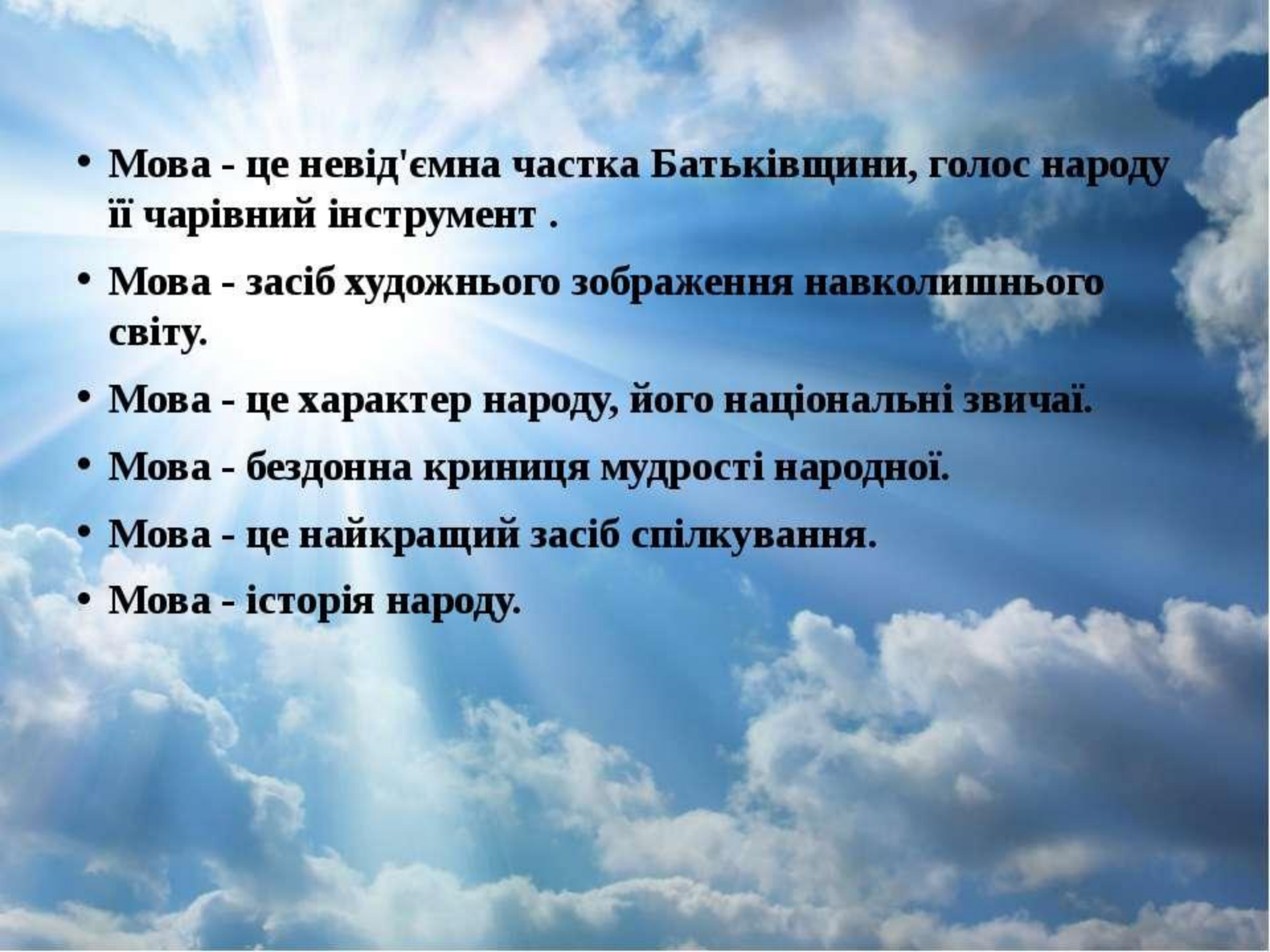

A decorative wreath of yellow and red flowers and leaves on a blue background. The wreath is composed of various floral motifs, including large yellow flowers with red centers, smaller yellow flowers with red and black patterns, and yellow leaves. The background is a solid blue color.

Мова як джерело знань про минуле

Фольклор

-
- **Мова - це невід'ємна частка Батьківщини, голос народу її чарівний інструмент .**
  - **Мова - засіб художнього зображення навколишнього світу.**
  - **Мова - це характер народу, його національні звичаї.**
  - **Мова - бездонна криниця мудрості народної.**
  - **Мова - це найкращий засіб спілкування.**
  - **Мова - історія народу.**

Робота з підручником – стор. 47

Слова

- Слова бувають **активними і пасивними**.
- **Архаїзми** - застарілі слова
- **Слова –історизми** – слова, пов'язані з тим чи іншим періодом історичного розвитку народу.
- **Слова-неологізми** - слова, що були нещодавно створені або запозичені з інших мов.
- Слова, створені письменниками.
- Слова українського походження
- **Слова іншомовного походження,**

Завдання

Дібрати до застарілих слів сучасний відповідник

- Уста
- Злато
- Вої
- Перст
- Живот
- Град

Слова іншомовного походження

- грецького походження: *кипарис, комета, корабель, математика.*
- латинського походження: *форма, студент, академія, комедія.*
- тюркського походження: *халва, батіг, кавун, базар.*
- французького походження: *бюро, пляж, пальто, пюре.*
- англійського походження: *баскетбол, лідер, пікнік, джентльмен.*
- італійського походження: *кортик, тенор, корсар.*
- німецького походження: *курорт, бутерброд, магазин, солдат.*
- голландського походження: *краб, яхта, трап, люк.*

Антропоніміка

- Наука , яка вивчає походження імен, прізвищ, псевдонімів.
- *Що таке прізвище?*
- *Для чого людині потрібне прізвище?*
- *Поміркуйте, чи давно існують прізвища.*

КОЗАЦЬКІ ПРІЗВИЩА

Паливода,
Зірвишапка,
Убийвовк,
Вернигора,
Вернидуб,
Вернивода,
Затуливітер,
Неїжборщ,
Непийвода,
Недайкаша,
Задерихвіст,
Підкуймуха,
Крутихвіст,
Печиборщ,

Нетудихата,
Кривозуб,
Рябозад,
Дурноляп,
Теліпайло,

Задерихвіст,
Підпригора,
Закривидорога,
Вирвихвіст,

Жуйборода,
Підкуймуха,
Лупибатько,
Неварикаша,
Неїжпапа,
Загубисундук...

#цікаво

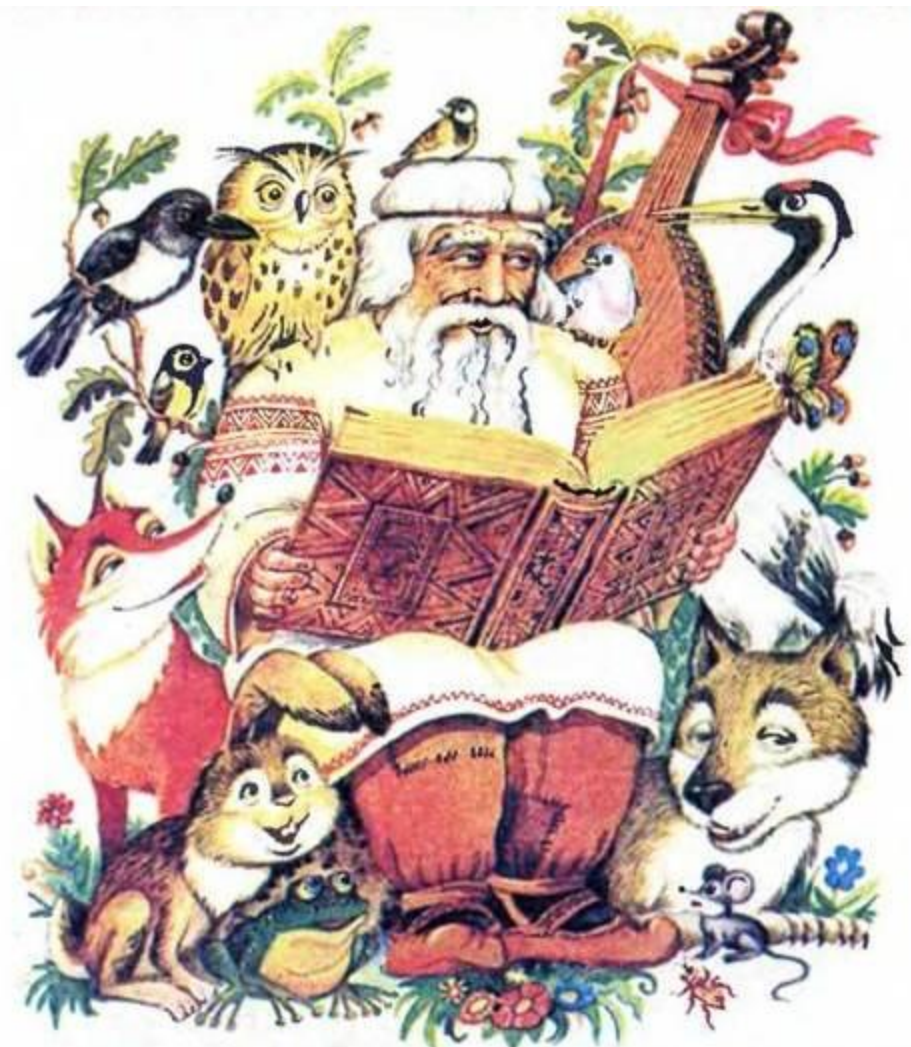
Чиста мова
mova.ga

Усні джерела

- Міфи
- Легенди
- Перекази
- Пісні
- Казки
- Прислів'я
- Приказки

Фольклор

Прислів'я та приказки

- *Посієш вчасно — збереш рясно*
- *Літом хто гайнує, той зимою голодує*
- *Праця чоловіка годує, а лінь марнує*
- *Хліб-сіль їж, а правду ріж*
- *Хто матір забуває, того Бог карає*
- *Вірний приятель, що найліпший скарб*
- *Козак з біди не заплаче.*
- *Береженого бог береже, а козака шабля стереже.*
- *Де козак, там і слава.*
- *Козак із пригорщі нап'ється, а з долоні пообіда.*
- *Козак не боїться ні тучі, ні грому.*

